

Silicon Valley kommer till Kuba

Eileen Sosin

För några år sedan satte Julio ihop olika delar till en dator; en bildskärm här, ett tangentbord där, en drivrutin osv, tills han hade en fungerande dator. Allteftersom han uppdaterade de olika delarna ändrades också operativsystemet från enkla Windows XP till dagens Windows 10.

Han har aldrig låtit sig hindras från att norpa mjukvara. Han vet att överallt i världen är det olagligt, men här i Kuba är det rutin. För även om han skulle vilja betala för programmen hindrar USAs blockad honom. Tills vidare ingår frågan om rättigheter i de samtal Kuba och USA fört sedan 2015, men som nu tagit annan kurs.

Många förutsäger dock en tsunami av lagsökningar mot såväl individer som institutioner som använder "inlånad" mjukvara. Men Jorge Batista, som organiserar Internationella konferensen om Fri teknologi CubaConf, avfärdar detta domedagsperspektiv.

"Den vågen är en myt", försäkrar han. Förtjänsterna kan komma på olika vägar. Till exempel avtalet Google-Kcho MOR (bildkonstnären Kcho, se Kuba 2.17) men i större skala, kanske som samarbetet mellan Cisco och UCI, universitetet i Kalifornien.

"De kommer inte hit för att ta betalt, utan för att skänka bort", säger Batista. "Liksom Microsoft tillåter hela Havannauniversitetet att använda Windows. För inom datorvärlden är det inte någon vits med att skapa brist, tvärtom, de vill att ni ska använda (deras system), för att ta hem vinsten på annat sätt."

Och med "annat sätt" menas de miljoner användare som blir måltavlor för reklam. De får information om våra konsumtionsmönster, vad vi gillar, våra intressen, våra

beteenden, allt det är värt pengar. Facebook, Twitter och andra storbolag ägnar sig huvudsakligen åt att samla in och sälja sådana uppgifter.

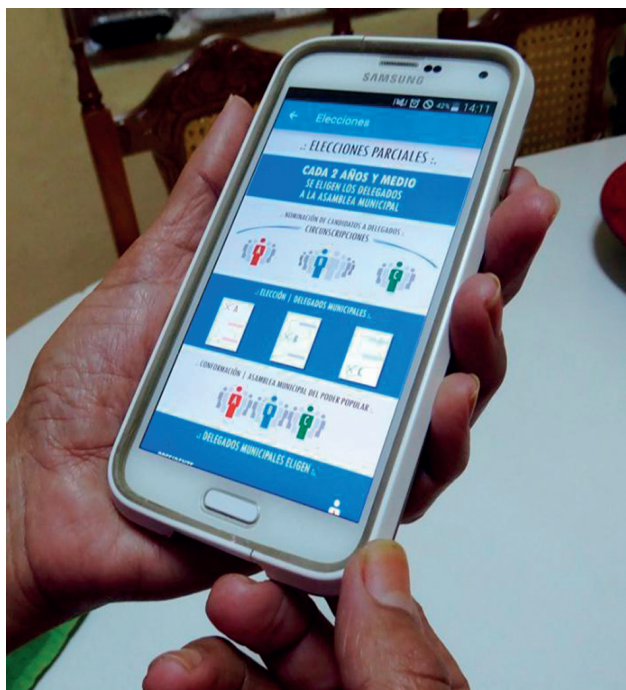
Normalt ska ju användare betala för nycklar, licenser och uppdateringar. Eller gå över till öppen kod, som domstolarna i Las Tunas, som har använt Ubuntu sedan 2015. "Vi gjorde det för som domstol kan vi inte bryta mot lagar om intellektuell egendom." sa David Alejandro Rivas, som ansvarar för domstolarnas nätverk.

"Hittills har vi haft rätten på vår sida eftersom USAs blockad tvingar oss att komma åt teknologin olagligt. Så den stora utmaningen på sikt är ändå att gå över till former som stämmer med lagar om intellektuell egendom", säger Yarina Amoroso, chef för Kubanska Informationslagsällskapet.

Sedan länge finns Copyrightlagen 1977 och Kulturdepartementets och dåvarande Stålindustri-departementets riktlinjer 1999 för upphovsrätt till datorprogram.

"Det finns de som drar fördel av låga löner och betalar så lite som möjligt" säger Batista. "Den som vid en dator programmerar för ett USA-bolag, är en svältlönearbetare på samma sätt som de som syr Adidaskläder. Vår tanke är att ta fram egna produkter, det är utveckling, och ekonomisk nödvändighet".

"Det verkar uppenbart att en sådan yrkeskår skulle kunna bli Kubas främsta bidrag i utbytet med USA. Det handlar inte om att utländska bolag ska kunna komma hit och äta upp oss" säger Batista. "Det kommer att finnas en rad öppningar där vi kan ta oss in, och där vi får större möjlighet att tävla med vad vi har." Översatt Eva Björklund

Ny mobilapp

Kubas politiska och valsystem

Angel Freddy Pérez Cabrera, freddy@granma.cu

En grupp studenter på universitetet i Las Villas, UCLV, har lanserat en ny mobilapp, en interaktiv och användarvänlig plattform med information om det politiska och valsystemet inför kommunalvalen i oktober. Appen finns också på nationalförsamlingens hemsida, och UCLVs.

Där finns en beskrivning av hur det politiska systemet är uppbyggt och fungerar, de relevanta lagtexterna som grundlagen och vallagen m.fl, processen från kommunalval till nationalförsamling, hur ledamöter i nationalförsamlingen och läns- och kommunförsamlingar väljs, och andra viktiga beståndsdelar. Där finns dokument, citat, grafer, fördjupande bilagor, med särskild inriktning på ungdomar som förstagångsväljare.

Appen lanserades på UCLV i Santa Clara. Där deltog Yanet Rodríguez som rektor för universitetets Matematik, Fysik och Datakunskap.

Sammandrag och översättning Eva Björklund